

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
Стратегії розвитку Біловодської
об'єднаної територіальної громади
Луганської області
на 2021–2027 роки та Плану заходів на
2021-2023 роки з реалізації Стратегії
розвитку Біловодської об'єднаної
територіальної громади Луганської
області

смт. Біловодськ

2020 р.

ЗМІСТ	СТОР
1. Методологія проведення стратегічної екологічної оцінки	4
1.1. Нормативно-правова база проведення стратегічної екологічної оцінки в Україні	4
1.2. Етапи проведення стратегічної екологічної оцінки	4
1.2.1. Визначення обсягу СЕО	4
1.2.2. Складання звіту про СЕО	5
1.2.3. Проведення громадського обговорення	5
1.2.4. Консультації з органами виконавчої влади у процесі СЕО	6
1.2.5. Транскордонні консультації	7
1.2.6. Інформування	7
2. Зміст та основні цілі Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області	7
2.1. Аналіз відповідності цілей Стратегії цілям державної екологічної політики	11
2.2. Цільовий аналіз Стратегії на відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення	15
3. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	16
4. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	23
5. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	31
6. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосується документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	31
7. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-,середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	33

8. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	37
9. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	37
10. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	39
11. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	41
12. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-11 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	41

1. Методологія проведення стратегічної екологічної оцінки

1.1. Нормативно-правова база проведення стратегічної екологічної оцінки в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) є Протокол про СЕО до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (від 01.07.2015 №562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Засади екологічної політики України визначені Законом України від 28.02.2019 № 2697 «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року». Безпосередньо проведення СЕО регламентується Законом України від 20.03.2018 № 2354 «Про стратегічну екологічну оцінку» та наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

1.2. Етапи проведення СЕО

1.2.1. Визначення обсягу СЕО.

Для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про СЕО, Управління економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Біловодської селищної ради розроблено заяву про визначення обсягу СЕО проєкту Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області (далі – Стратегія та План заходів), яку 02.09.2020 оприлюднено на офіційному сайті Біловодської селищної ради та оголошено її громадські обговорення в термін до 17.09.2020. Листом від 10.09.2020 № 01.3-28/1929 заяву направлено до Департаменту екології та природних ресурсів та Департаменту охорони здоров'я Луганської обласної державної адміністрації. У встановлений термін пропозицій та зауважень від громадськості не надійшло. Структурними підрозділами Біловодської селищної ради були надані наступні пропозиції та зауваження:

1) відділом містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства виконавчого комітету Біловодської селищної ради відповідно до затверджених кошторисів надано уточнені суми по поточним та капітальним ремонтам по водопостачанню та водовідведенню в Біловодській ОТГ;

2) відділом культури виконавчого комітету та КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Біловодської селищної ради надано пропозиції щодо включення до Плану заходів проєктів з забезпечення фізичної доступності для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп.

Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації надано наступні зауваження та рекомендації:

- 1) відкоригувати період дії Стратегії розвитку вищого рівня відповідно до нормативно-правових актів щодо їх затвердження;
 - 2) проаналізувати зв'язок між проектом ДДП та «Стратегією державної екологічної політики України на період до 2030 року» та іншими існуючими законодавчими актами;
 - 3) врахувати те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності запланованих Стратегією, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля згідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
 - 4) уточнення кількості та площі об'єктів та територій природно-заповідного фонду відповідно до інформації, що розміщена на офіційному сайті Департаменту екології та природних ресурсів у розділі «Заповідна справа та екомережа»;
 - 5) відкоригувати інформацію щодо загального обсягу видалених відходів відповідно до затвердженого паспорту місця видалення відходів Полігону твердих відходів смт. Біловодськ;
 - 6) додати пункт «Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»;
 - 7) надано рекомендації та описано методологію проведення процедури СЕО.
- Від Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації не отримано зауважень.

1.2.2. Складання звіту про СЕО.

Після закінчення громадських обговорень та отримання інформації від вищезазначених департаментів облдержадміністрації забезпечено складання звіту про СЕО, який містить інформацію про: зміст та цілі Стратегії, її зв'язок з іншими документами державного планування; характеристику та прогнозні зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення; опис екологічних проблем громади; опис наслідків для довкілля та заходи для зменшення негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів; аналіз альтернативних сценаріїв стану екологічної ситуації; заходи моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану заходів; інформацію щодо транскордонних наслідків; резюме.

1.2.3. Проведення громадського обговорення.

Звіт про СЕО оприлюднюється на офіційному сайті Біловодської селищної ради з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості протягом терміну громадських обговорень, що повинні тривати не менш ніж 30 днів з дня оприлюднення повідомлення.

Повідомлення про оприлюднення звіту про СЕО публікується не менше як в двох друкованих засобах масової інформації та розміщується на офіційному сайті Біловодської селищної ради та повинно містити інформацію про:

- 1) повну назву документа державного планування, що пропонується, та стислий виклад його змісту;

- 2) орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування;
- 3) передбачувану процедуру громадського обговорення, у тому числі:
 - а) строки здійснення процедури;
 - б) способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо);
 - в) дату, час і місце проведення громадських слухань (у разі проведення);
 - г) орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування, звітом про СЕО та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування;
 - г) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, його поштову та електронну адреси та строки подання зауважень і пропозицій;
 - д) місцезнаходження наявної екологічної інформації, у т.ч. пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування;
- 4) необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування.

Громадськість у межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) зауваження і пропозиції до звіту про СЕО. Усі зауваження і пропозиції до зазначеного звіту, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду, за результатами якого враховуються або мотивовано відхиляються. Пропозиції і зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

За результатами громадського обговорення готується довідка, до якої додаються протокол громадських слухань (у разі проведення) та письмові матеріали, отримані в результаті громадського обговорення.

1.2.4. Консультації з органами виконавчої влади у процесі СЕО.

Проект Стратегії, звіт про СЕО та повідомлення про оприлюднення цих документів подаються Управлінням економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Біловодської селищної ради (на паперових носіях та в електронному вигляді) до Міністерства енергетики та захисту довкілля України, Міністерства охорони здоров'я України, Департаменту екології та природних ресурсів та Департаменту охорони здоров'я Луганської обласної державної адміністрації.

Зазначені органи після отримання проекту документа державного планування та звіту про СЕО протягом п'яти робочих днів розміщують повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування на своєму офіційному веб-сайті із зазначенням замовника та у строк, що не перевищує 30 днів з дня отримання, подають Управлінню економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Біловодської селищної ради в письмовій формі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про СЕО. Усі зауваження і пропозиції зазначених органів, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду Управлінням економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Біловодської селищної

ради та врахуванню або вмотивованому відхиленню. За результатами консультацій готується довідка, в якій підсумовуються отримані зауваження і пропозиції та зазначається, яким чином вони враховані у документі державного планування та звіті про СЕО, а також обґрунтовується обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються письмові матеріали, отримані в результаті громадського обговорення.

1.2.5. Транскордонні консультації.

Транскордонні консультації держави походження проводяться у випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо Департамент екології та природних ресурсів та Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації вважають, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, вони невідкладно інформують про це Міністерство енергетики та захисту довкілля України, яке в свою чергу, якщо вважає, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, або якщо зачеплена держава цього вимагає, подає зачепленій державі копію проекту документа державного планування разом із звітом про СЕО (або його частину, що не містить інформації, яка становить державну таємницю) та визначає строк, протягом якого зачеплена держава має повідомити про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях. Такий строк не може становити менш як 30 днів з дня інформування зачепленої держави. Про необхідність проведення транскордонних консультацій замовник повідомляється письмово. Документ державного планування не затверджується (не приймається) до завершення процедури транскордонних консультацій та врахування їх результатів.

1.2.6. Інформування.

Управління економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Біловодської селищної ради протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті затверджений документ державного планування, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, довідки про консультації та про громадське обговорення і письмово повідомляє про це Міністерство енергетики та захисту довкілля України.

2. Зміст та основні цілі Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області

Мета Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021 – 2027 роки полягає у створенні безпечного комфортного та доступного середовища для проживання та повноцінного розвитку кожного мешканця громади, в тому числі людей з інвалідністю. Ця мета досягається через реалізацію 3 стратегічних цілей:

1. Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій;
2. Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором;
3. Підвищення якості життя мешканців незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик.

Стратегія реалізується в рамках двох послідовних етапів на основі Планів заходів та моніторингу результативності їх реалізації:

- Перший етап – на 2021 – 2023 роки;
- Другий етап – на 2024 – 2027 роки

План заходів на 2021 – 2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 року розроблений на підставі Закону України «Про засади державної регіональної політики», Порядку постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 №932 «Про затвердження порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів», Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 року №75, з урахуванням основних положень Державної Стратегії розвитку на період до 2027 року та Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки.

Розробниками плану заходів є робоча група з розроблення проєкту Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021 – 2027 роки, створена розпорядженням голови Біловодської селищної ради від 24.04.2018 №80 (зі змінами). Головним розробником проєкту Стратегії визначено управління економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Біловодської селищної ради.

Практична підготовка Плану заходів проводилась з липня 2020 року по вересень 2020 року на засіданнях робочої групи, які проводились у відкритій формі, тому в розробці плану заходів брали участь усі активні та зацікавлені представників громади, в тому числі жінки, молодь, вразливі та маломобільні групи населення, що дозволило ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою.

В основу Плану реалізації стратегії (далі – План) покладено проєктні ідеї, відібрані під час засідання 21 липня 2020 року та доопрацьовані членами Робочої групи на основі пропозицій, що надійшли від представників підприємств, установ та організацій Біловодської громади.

Стратегічні цілі, визначені у стратегії, будуть реалізовані через систему оперативних цілей, які в свою чергою, об'єднують комплекси завдань та визначають конкретніші заходи, що згодом можуть бути реалізовані за допомогою проєктів та програмних дій.

Таблиця 1. Структура стратегічних, операційних цілей та завдань

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	1.1. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу і самозайнятості населення, з особливою увагою до жінок та молоді	1.1.1. Створення ефективної системи підтримки бізнесу
		1.1.2. Сприяння розвитку малого та середнього підприємництва, у тому числі несільськогосподарського спрямування
		1.1.3. Сприяння розвитку переробної промисловості
		1.1.4. Сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації
	1.2. Маркетинг території та залучення інвестицій	1.2.1. Розробка просторово-планувальної та містобудівної документації
		1.2.2. Популяризація інвестиційних можливостей громади
		1.2.3. Розробка бренду та маркетингової стратегії громади
	1.3. Розвиток туристичного потенціалу громади	1.3.1. Сприяння розвитку туристичної інфраструктури
		1.3.2. Сприяння розвитку сільського зеленого туризму та мережі зелених садиб
		1.3.3. Сприяння створенню та удосконаленню туристичних маршрутів
		1.3.4. Популяризація історико-культурного надбання, у тому числі шляхом започаткування та підтримки проведення фестивалів і видовищних заходів

2. Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	2.1. Розбудова ефективної системи управління громадою та налагодження діалогу з громадськістю	2.1.1. Формування ефективного врядування з використанням демократичних, прозорих та антикорупційних інструментів в системі управління громадою
		2.1.2. Підтримка самоорганізації і громадської активності мешканців громади та соціальної згуртованості
	2.2. Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов	2.2.1. Покращення інфраструктури водозабезпечення та водовідведення на території громади
		2.2.2. Забезпечення благоустрою та комфортного простору в населених пунктах громади з урахуванням вимог інклюзії
		2.2.3. Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами
		2.2.4. Створення ефективної системи управління житловим фондом
		2.2.5. Забезпечення енергоефективного управління громадою
		2.2.6. Покращення стану навколишнього природного середовища
	2.3. Покращення транспортно-логістичної інфраструктури та транспортного сполучення з урахуванням вимог інклюзії	2.3.1. Покращення стану автомобільних доріг і тротуарів
		2.3.2. Сприяння покращенню транспортного сполучення між населеними пунктами громади
	2.4. Зміцнення системи запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і забезпечення безпеки в громаді	2.4.1. Сприяння створенню центру безпеки громадян
		2.4.2. Сприяння відновленню та облаштуванню захисних споруд цивільного захисту
		2.4.3. Підвищення рівня громадської безпеки, у тому числі на підставі партнерства органів влади, громадськості, поліції, органів ДСНС

3. Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик	3.1. Підвищення якості надання послуг з охорони здоров'я закладами медичної допомоги з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	3.1.1. Зміцнення спроможності надання якісних послуг з охорони здоров'я закладами первинної ланки
		3.1.2. Забезпечення надання якісної та своєчасної допомоги медичним закладом другого рівня
	3.2. Підвищення якості послуг мережі освітніх закладів на умовах паритетності та доступності	3.2.1. Створення спроможної мережі освітніх закладів та комфортного і доступного освітнього простору
		3.2.2. Створення умов для навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами
	3.3. Сприяння покращенню якості послуг у сфері соціального захисту населення з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	3.3.1. Покращення соціального обслуговування населення з урахуванням гендерно-орієнтованого підходу та протидія гендерно-зумовленому насильству
		3.3.2. Покращення доступності до інфраструктури та послуг для людей з особливими потребами
	3.4. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя	3.4.1. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, відпочинку та активного дозвілля мешканців громади
		3.4.2. Розбудова сучасної спортивної інфраструктури, сприяння широкому залучення населення до зайнять спортом

2.1. Аналіз відповідності цілей Стратегії цілям державної екологічної політики

Законом України від 28.02.2019 № 2697 «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» визначено перелік стратегічних цілей державної екологічної політики:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Аналіз відповідності цілей Стратегії стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України на період до 2030 року, представлено в таблиці 2.

Таблиця 2. Аналіз відповідності цілей Стратегії стратегічним цілям державної екологічної політики

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Стратегічні цілі Стратегії		
	Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик
1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	+	+	0
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	+	+	+
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	+	+	0
4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	0	+	+
5. Удосконалення та розвиток державної системи	0	+	0

природоохоронного управління			
------------------------------	--	--	--

Для оцінки відповідності цілей використовувалася наступна шкала:

- «+» – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики узгоджуються;
- «0» – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики нейтральні по відношенню одні до одних;

Стратегічна ціль 1 «Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій» є економічною основою розвитку громади. Враховуючи те, що малий та середній бізнес є фундаментом для соціально-економічного зростання будь-якої території, саме на його розвитку зосереджені завдання програми.

Спеціалізацією економіки Біловодської об'єднаної територіальної громади є сільське господарство, в якому зайнято найбільша частка населення в порівнянні із іншими галузями економіки. Частину земель орендують сільськогосподарські підприємства, які використовують сучасну сільськогосподарську техніку і забезпечують робочими місцями населення громади.

З метою сприяння суб'єктам господарювання у залученні додаткових фінансових ресурсів, міжнародних донорських та фінансових організацій, організації допомоги у складанні проєктних пропозицій з метою подальшої участі у різноманітних конкурсах в громаді планується створити постійно діючу дорадчу службу для розвитку бізнесу.

Наявні перспективи розвитку малого та середнього бізнесу, в тому числі сільськогосподарської кооперації й переробної промисловості, наявний туристичний потенціал надають широкі можливості для Біловодської громади. Окрім того, процеси трансформації економіки нашої держави підтримують потужний потенціал громади щодо залучення інвестицій, що у свою чергу створює додаткові перспективи з підвищення економічної спроможності ОТГ.

Інвестиційна привабливість громади – необхідна умова залучення інвестицій. З метою популяризації інвестиційних можливостей громади планується формування та подальше розміщення на сайти Біловодської селищної ради двомовної бази даних інвестиційно привабливих об'єктів. Виготовлення сувенірної продукції, що буде поширюватись серед потенційних інвесторів та гостей громади сформує чітку уяву, щодо привабливих можливостей співпраці з Біловодською ОТГ

З метою вирішення питань розміщення будівельних споруд, благоустрою об'єктів будівництва, розміщення транспортних комунікацій та інженерних мереж планується виготовлення містобудівної документації населених пунктів.

Аналіз свідчить, що ця ціль Стратегії та 3 стратегічні цілі державної екологічної політики узгоджуються. Стратегічна ціль державної екологічної політики «Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на

екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення» та «Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління» нейтральні до нашої стратегічної цілі.

Стратегічна ціль 2 «Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором».

Об'єкти комунальної власності населених пунктів, які входять до складу Біловодської ОТГ, знаходяться на балансі громади. Зважаючи на незадовільний матеріально-технічний стан переважної частини цих об'єктів, існує нагальна необхідність у їх відтворенні. Зазначені проблеми притаманні об'єктам загального призначення (житлово-комунальне господарство, транспортно-логістична інфраструктура, цивільний захист, громадська безпека тощо). Тому пріоритетним у визначенні плану дій щодо створення комфортного безпечного та доступного життєвого простору громади на період до 2023 року, є реалізація заходів, які задовольняють житлово-комунальні, побутові та безпекові потреби населення ОТГ незалежно від статі, місця проживання, рівня статків та інших соціально-демографічних характеристик.

Неможливо уявити комфортне та безпечне життя без сприятливих екологічних умов.

Ефективна структура виконавчих органів селищної ради та побудована система комунікації із громадою – основне завдання, яке вимагають процеси децентралізації влади та демократизації суспільства.

Аналіз свідчить, що ця ціль Стратегії та всі стратегічні цілі державної екологічної політики узгоджуються.

Стратегічна ціль 3 «Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик».

Якість життя населення є головною передумовою розвитку людського капіталу та одночасно засобом і метою посилення конкурентоспроможності на рівні громади, регіону та країни. Підвищення якості життя населення є одним із ключових чинників конкурентоспроможності території, оскільки є фактором залучення інвестиційних та трудових ресурсів, інтелектуального капіталу та, з іншого боку, стримує відтік людського і фінансового капіталу закордон.

Безумовно, більшість позицій, за якими визначається рівень якості життя, залишаються під впливом політики національного рівня. В останні роки продовжується очевидна тенденція занепаду традиційного села. Найважливішою причиною такого становища є низька якість життя, особливо у сільській місцевості, яке, поряд із низьким рівнем доходів населення й обмеженими економічними можливостями, характеризується також низьким рівнем якості й доступності різноманітних послуг, важливих для повсякденного життя – охорони здоров'я, освітніх, соціальних, культурних, дозвілєвих.

План заходів Стратегії розвитку Біловодської громади передбачає реалізацію ряду проєктів, які суттєвим чином вплинуть на покращення зазначеної інфраструктури в ОТГ.

Дана стратегічна ціль узгоджується з двома стратегічними цілями державної екологічної політики.

2.2. Цільовий аналіз Стратегії на відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення

Результати аналізу цілей та завдань Стратегії на відповідність основним сферам охорони довкілля наведені в таблиці 3.

Таблиця 3. Аналіз відповідності цілей та завдань Стратегії основним сферам охорони довкілля

Сфера охорони довкілля	Стратегічна ціль	Оперативна ціль	Завдання
Управління відходами	2.Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	2.2.Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов	2.2.3.Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами.
			2.2.2.Забезпечення благоустрою та комфортного простору в населених пунктах громади з урахуванням вимог інклюзії.
Атмосферне повітря	2.Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	2.2.Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов	2.2.3.Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами.
			2.2.5.Забезпечення енергоефективного управління громадою
			2.3.1.Покращення стану автомобільних доріг і тротуарів
		2.3.Покращення транспортно-логістичної інфраструктури та транспортного сполучення з урахуванням вимог інклюзії	

		2.4. Зміцнення системи запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і забезпечення безпеки в громаді	2.4.1. Сприяння створенню центру безпеки громадян
	3. Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик	3.4. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя	3.4.1. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, відпочинку та активного дозвілля мешканців громади.
Водні ресурси	2. Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	2.2. Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов	2.2.1. Покращення інфраструктури водозабезпечення та водовідведення на території громади
			2.2.6. Покращення стану навколишнього природного середовища
		2.2.3. Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами.	
		2.3. Покращення транспортно-логістичної інфраструктури та транспортного сполучення з урахуванням вимог інклюзії	2.3.1. Покращення стану автомобільних доріг і тротуарів
Об'єкти та території природно-заповідного фонду та рекреаційного значення	1. Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	1.3. Розвиток туристичного потенціалу громади	1.3.1. Сприяння розвитку туристичної інфраструктури

Здоров'я населення	1.Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	1.3.Розвиток туристичного потенціалу громади	1.3.2.Спряння розвитку сільського зеленого туризму та мережі зелених садиб
	2..Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	2.2.Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов	2.2.1.Покращення інфраструктури водозабезпечення та водовідведення на території громади
			2.2.2.Забезпечення благоустрою та комфортного простору в населених пунктах громади з урахуванням вимог інклюзії.
			2.2.3.Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами.
			2.2.6.Покращення стану навколишнього природного середовища
	3.Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик	3.1.Підвищення якості надання послуг з охорони здоров'я закладами медичної допомоги з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	3.1.1.Зміцнення спроможності надання якісних послуг з охорони здоров'я закладами первинної ланки
			3.1.2.Забезпечення надання якісної та своєчасної допомоги медичним закладом другого рівня
		3.2.Підвищення якості послуг мережі освітніх закладів на умовах паритетності та доступності	3.2.1.Створення спроможної мережі освітніх закладів та комфортного і доступного освітнього простору
			3.2.2. Створення умов для навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами

		3.3.Сприяння покращенню якості послугу у сфері соціального захисту населення з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	3.3.1.Покращення соціального обслуговування населення з урахуванням гендерно-орієнтованого підходу та протидія гендерно-зумовленому насильству
			3.3.2.Покращення доступності до інфраструктури та послуг для людей з особливими потребами
		3.4.Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя	3.4.1.Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, відпочинку та активного дозвілля мешканців громади
			3.4.2.Розбудова сучасної спортивної інфраструктури, сприяння широкому залучення населення до занять спортом

3. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнози зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Територія смт. Біловодськ знаходиться в межах степової зони північної степової рівнинно-підвищеної провінції в східній частині Старобільського степу згідно з фізико- географічним районуванням України.

Кліматичні умови

Клімат території м'який помірно-континентальний. Літо жарке та сухе. Осінь досить волога з частими туманами. Весна характеризується досить мінливими станами погоди, часто затяжна. Зима порівняно холодна, малосніжна. Найтеплішим є місяць липень, найхолоднішим – січень. Максимальна температура повітря до +40°C, мінімальна температура повітря до –39°C. Нестійкість погодних умов обумовлена активним розвитком циркуляційних процесів, впливом циклонів та антициклонів. Протягом року випадає 500–550 мм опадів.

Відносна вологість повітря може знижуватися в літній період до 30%, що пов'язано зі східними суховіями. Взимку і в другій половині літа гілкові вітри мають перевагу. У зимовий період вони викликають зниження температури, в літній період-посуху.

Кількість днів з суховіями становить 20–30 на рік. Вітри східного і південно-східного напрямку часто досягають значної сили – більше 15 м/с і викликають пилові бурі.

Атмосферне повітря

Атмосферне повітря регіонів області порівняно слабким розвитком промисловості, тому екологічне навантаження на навколишнє середовище незначне. Це позитивно впливає на чистоту атмосферного повітря, підземні та поверхневі води, стан земель.

Головним чинником, що впливає на стан атмосферного повітря Біловодської ОТГ, є наявність автомобільного транспорту, який не забезпечений приладами для нейтралізації відпрацьованих газів. Зазначене ускладнюється незадовільним станом твердого покриття автодоріг, а також відсутністю облаштованих пішохідних переходів через магістральні вулиці.

На території Біловодської ОТГ відсутні стаціонарні пости автоматичного спостереження за станом атмосферного повітря, що не дає можливості точно дослідити його актуальний стан.

Геологічна будова

У геотектонічному плані територія Біловодської громади належить до південного схилу Воронезької антеклізи. У геологічній будові території беруть участь товщі осадових утворень палеозою, мезозою та кайнозою залягають на докембрійських кристалічному фундаменті. Потужність осадових відкладень 1000–5000 і менше метрів.

Поширені мезозойські відкладення-тріаси і, особливо, юрські, крейдяні. Їх часто можна спостерігати у долинах річок в природних відслоненнях. Поверхня крейдяних відкладень розмита і має неправильно-хвилястий характер. З палеолітових відкладень виділяються харківський і полтавський яруси. Породи харківського ярусу є на всій території. У численних долинах, балках і ярах можна бачити в природних відслоненнях висновки зелених глауконітових глинистих пісковиків, частково глин і пісків. У глауконітових зернах є залізо, а тому джерела, які впливають з харківського ярусу мають залізнисту воду. У цій товщі втрачаються залишки морських тварин. Віджени полтавської серії майже на всій території покривають породи харківського ярусу. Переважно місце займає білий дрібнозернистий пісок. Менш поширений кремнистий піщаник, вогнетривка глина, вторинний каолін. Потужність пластів складає в середньому 20–25 м.

Антропогенні породи майже суцільним шаром покривають весь район. Серед них виділяються: лес, лесовидні суглинки, копалини ґрунту, алювіальні, делювіальні і озерні відкладення, а також еолові піски. Лесовидні відкладення поширені майже всюди за винятком заплавної і піщаних терас. Вони поділяються копалинами ґрунтами на яруси і підярус або горизонти.

На території району з сучасних екзогенних геологічних процесів розвиваються ерозія, підтоплення. До підтоплюваних територій відносяться ділянки з глибиною залягання ґрунтових вод менше 2 м, а також ділянки, що затоплюються поверхневими водами в період весняного сніготанення і літніх злив.

Поширені яружно-балкові місцевості зі змитими карбонатними чорноземами і дерновими ґрунтами на елювії крейдяних порід з відповідною рослинністю на відслоненнях крейди / ефедра, смілка, астрагал, чебрець та ін. Примітна особливість схилів місцевості Старобільського степу – еродовані крейдяні поверхні. На межиріччях переважають розчленовані хвилясті схили лесових височин і місцевості самих височин із середньо- і малогумусними розораними чорноземами, з урочищами між балкових сільськогосподарських угідь, лісосмуг, балок, ярів і дубових байрачних лісів.

Мінерально-сировинні ресурси

Корисні копалини: вогнетривкі глини, крейда, піски, кам'яне вугілля.

Гідрографія та гідрологічні умови

Територія району розсічена безліччю малих річок і струмків. Найбільш великі річки Деркул, Камишна, Євсуг, Журавка, Дубовець.

Смт. Біловодськ знаходиться на березі р. Деркул, що належить до басейна річки Дон та бере початок на північ від смт. Марківки, на південних схилах Середньоруської височини. Тече на південь і південний схід. Впадає до Сіверського Дінця біля східної околиці смт. Новокиївка.

Деркул упродовж багатьох кілометрів становить природний кордон між Україною та Росією. Для р. Деркул характерним є східноєвропейський режим стоку з переважанням снігового та дощового живлення, частка якого перевищує 50% річкового стоку. Другим за значенням джерелом живлення річки є підземні води. Характерним є чітко виражений високий весняний паводок, низький літньо-осінній рівень води, який порушується незначними дощовими паводками.

Правий схил річки крутий, високий (60–70 м), лівий – пологий; обидва схили розчленовані глибокими ярами. Ширина заплави у верхній та нижній течіях 0,4–0,6 км, у середній – до 2 км; подекуди заболочена, багато стариць. Річище звивисте, шириною від 10 м у верхів'ї до 30 м у пониззі, глибина відповідно 0,5 м та 1,0–1,3 м. Похил річки 0,6 м/км. Основні притоки: Бишкінь (права), Повна, Біла (ліві). Льодостав триває від кінця листопада до середини березня. Воду використовують для зрошування та інших господарських потреб, а також для розведення риби. Уздовж берегів створюються лісозахисні смуги.

У межах території стаціонарні гідрологічні спостереження не проводяться.

Басейн річки розташований на південно-східних відрогів Середньоросійської височини. Гранично низькі рівні спостерігаються влітку в серпні-вересні, взимку в грудні-січні. На мілководних ділянках річка влітку пересихає, а взимку перемерзає. В осінній період рівень води в річці дещо підвищується. Рівень води в річці підтримується також за рахунок ґрунтового живлення. Гранично низьких значень досягають влітку в серпні-вересні, взимку – в січні. Коефіцієнт густоти річкової мережі з урахуванням річок довжиною понад 10 км, складає 0,17.

Ґрунтовий покрив

Територія району відноситься до південної околиці чорноземної смуги.

Основний тип ґрунтів цієї зони – чорноземи звичайні. Місцями виділяються чорноземно-піщані, дерново-піщані, а в заплавах – болотно-лугові. Звичайні чорноземи відрізняються від інших об'ємною вагою, високою макропористістю і некапілярній скважності.

Основною ґрунотворною породою є лес. На меншій частині території району ґрунотворною породою є давні алювіальні відклади.

Згідно зі схемою інженерно-геологічного районування України, смт. Біловодськ відноситься до території середньої складності будівельних умов освоєння.

Територія відноситься до несейсмічної зони.

Рослинний світ

Завдяки своєму географічному розташуванню та своєрідній історії формування ландшафту, що об'єднують цінні природні комплекси, тут сформувався і своєрідний рослинний покрив. На досліджуваній території зростають види рослин, що підлягають охороні, зокрема, півонія трав'яниста, яка в народі отримала назву «воронці», конвалія, ковила, при цвітінні якого, починаючи з другої половини травня, степові схили перетворюються на величезні срібло-білі килими.

Рослинність переважає степового і лісостепового характеру. Велика частина степу розорана, на цілих ділянках, що залишилися, зростають ковила, типчак, калорія, горицвіт.

Ліси займають невеликі площі, переліски зустрічаються по річкових долинах і в верхів'ях річок.

Серед культурної рослинності основними культурами є озима пшениця, кукурудза, ячмінь, просо, соняшник (у долинах).

У цілому, флора області нараховує понад 1684 види рослин, що складає більше половини списку флори України, 138 видів, потребує повної або часткової охорони.

Тваринний світ

Тваринний світ характерний для відкритих степових регіонів, але не має промислового значення внаслідок його малочисельності. В лісах на околицях селища можуть зустрічатись лосі, сарни, косулі, дикі кабани, лисиці, вовки, зайці, куниці. Поширеним є байбак європейський, який практично зник з лісостепової зони.

Налічується близько півтораєста видів птахів як перелітних, так і тих, що гніздяться і залишаються на зимівлю. Збереглися невеликі популяції дрохви і хохітви, значно частіше можна зустріти орла, яструба, вальдшнепа, сіру куріпку, фазана, перепілку звичайну, дикого голуба. У болотистій заплаві і по берегах Деркула є чимало болотної дичини: баранці, водяні курочки, качки, лиски і крижні. Серед співучих птахів тут мешкають вивільга, сойка, соловейко, лісова горлиця, зозуля та інші.

Загалом, на території області станом на 01.01.2020 нараховується 139 видів тварин, які перебувають під загрозою зникнення і занесені до Червоної книги України. Ці види потребують систематичної роботи щодо виявлення місць їхнього перебування, проведення постійного спостереження за станом популяцій та наукових досліджень з метою розробки наукових основ їхньої охорони та відтворення.

Природно-заповідний фонд

Природно-заповідний фонд Біловодської об'єднаної територіальної громади включає 11 об'єктів місцевого значення та 3 об'єкти загальнодержавного значення. Загальна площа природно-заповідного фонду становить 23541,79 (близько 14% території Біловодської ОТГ) та є найбільшою площею заповідності в Луганській області.

Природно-заповідний фонд Біловодського району представлений наступними об'єктами:

- Регіональний ландшафтний парк «Біловодський»;

- Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Юницький» (в межах ландшафтного парку «Біловодський»);
- Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Балка Ковильна»;
- Загальнозоологічний заказник «Новолимарівський»;
- Загальнозоологічний заказник «Кононівський»;
- Загальнозоологічний заказник «Євсуг-Степове»;
- Комплексна пам'ятка природи «Свинарська балка»;
- Комплексна пам'ятка природи «Зарічна» ;
- Гідрологічна пам'ятка природи «Водяна криниця»;
- Ботанічна пам'ятка природи «Двохсотлітні дуби»;
- Ботанічна пам'ятка природи «Ясенева захисна лісосмуга»;
- Ботанічна пам'ятка природи «Воронець»;
- Ботанічна пам'ятка природи «Балка крейдяний Яр»;
- Ботанічний заказник «Стінки ліскові».

Екологічний каркас представлено системою зелених насаджень, водними акваторіями р. Деркул та їх прибережно-захисними смугами. Стратегією передбачено інженерно-екологічний благоустрій та озеленення цих територій, що сприятиме оздоровленню середовища та забезпечить його оптимізацію.

Пам'ятки історико-культурної спадщини

Згідно з Постановою КМ України «Про затвердження Списку історичних населених місць України» від 26.06.2001 р. № 878 селище Біловодськ занесено до списку історичних населених місць України, з датою заснування 1686 рік.

Оскільки для населених пунктів, які віднесені до списку історичних населених місць в обов'язковому порядку, генеральний план населеного пункту повинен містити в собі положення затвердженого в установленному законодавством порядку історико- архітектурного опорного плану.

Інженерно-будівельні умови

За фізико-географічним зонуванням територія розташована в кліматичній зоні II-B1, яка є сприятливою для всіх видів цивільного та промислового будівництва. Нормативна глибина промерзання ґрунту – 120 см. Опорою фундаментів є четвертинні відкладення, які належать до ґрунтів з середньою та низькою просадкою. Розрахункова температура для захисних конструкцій – 23°C.

Із фізико-геологічних процесів, які спостерігаються на даній території, слід відмітити високий рівень стояння ґрунтових вод і його значний підйом під час паводків і зливових опадів, підтоплення та заболоченість. Рівень стояння ґрунтових вод потребує уточнення шляхом проведення інженерно-геологічних вишукувань.

З містобудівної точки зору, в залежності від ступеня придатності території для забудови, встановлено три категорії земельних ділянок:

- I категорія – придатні території, що не потребують спеціальних заходів з інженерного підготовки території. Рельєф території рівнинний і сприятливий для будівництва. Інженерно-геологічні умови сприятливі для

цивільного будівництва. Із сучасних фізико-геологічних процесів тут слід відмітити незначне просідання ґрунтів.

□ II категорія – обмежено придатні території, що потребують незначних заходів з інженерного підготовки території. Рельєф території рівнинний і сприятливий для будівництва. Інженерно-геологічні умови сприятливі для цивільного будівництва. Із сучасних фізико-геологічних процесів тут слід відмітити високий рівень підґрунтових вод, неглибоке залягання торфу, просідання ґрунтів.

□ III категорія - непридатні території.

Непридатними для житлового і цивільного будівництва є території санітарно-захисних та охоронних зон і прибережні захисні смуги.

Територія громади, в основному, є сприятливою для проживання людей.

Планувальні обмеження природоохоронного характеру представлені прибережними захисними смугами (ПЗС), параметри яких прийняті згідно ВКУ, ст. 88 (проекти не розроблялися): р. Деркул – 50 м, інші водні об'єкти – 25 м. Використання територій ПЗС регламентується положеннями ВКУ, ст. 88, 59 та ЗКУ, п.4, та потребує при цьому дотримання водоохоронного режиму, максимального озеленення, благоустрою та обладнання місць відпочинку відповідно вимогам санітарних норм; благоустрою та інженерного облаштування берегів, що передбачено рішеннями генплану.

Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.

Населення і соціальна інфраструктура

Постійне населення Біловодської ОТГ станом на 01.01.2020 рік становила 22,9 тис. чоловік.

Переважна більшість трудових ресурсів зайнята на підприємствах і установах смт. Біловодськ, що формує стійку маятникову міграцію, а також на підприємстві, що розташовано в межах населеного пункту та на об'єктах соціальної інфраструктури.

Виробничі території та об'єкти інженерного призначення громади розташовані в основному на околицях смт. Біловодськ в північно-східній, східній, південно-західній та південній частинах населеного пункту з обов'язковими планувальними обмеженнями – санітарними та захисними зонами: тваринницька ферма, цвинтар, газорозподільчі станції, виробничі та складські території підприємців, очисні споруди, підприємства енергетики та транспорту. Втім, захисні зони від цих територій в багатьох випадках використані під городи садибною забудовою, або під садибну житлову забудову.

Виробнича зона громади представлена об'єктами сільськогосподарського призначення та фермерських господарств, які базуються на виробництві сільськогосподарської сировини. Серед потужних підприємств громади виробництвом готової продукції займається підприємство ПрАТ «Біловодський маслоробний завод». Дане підприємство є одним з лідерів харчової промисловості Луганської області, яке спеціалізується на виробництві

вершкового масла, кисломолочної продукції, сиру. Також на території функціонує фермерське господарство, яке займається вирощуванням зернових та технічних культур та приватне підприємство «Агро», яке займається вирощуванням зернових культур та розведення свиней.

Радіаційний стан

Відповідно до постанови КМ України №106 від 23.07.1991 р. смт. Біловодськ не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС. Дозиметричний паспорт населеного пункту не розроблявся, радіаційне обстеження населеного пункту не виконувалось. Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

Поводження із відходами

Сміттєзвалище розташовано в межах смт.Біловодськ. Вивезенням ТПВ займається КП «Біловодське РЕП», яке вивозить сміття на полігон ТПВ смт. Біловодськ, площею 7 га потужністю 192 тис. м³. Через невідповідність санітарно-технічного стану полігону ТПВ вимогам нормативної документації необхідно здійснити його реконструкцію. У зв'язку з тим, що не виконуються відповідним чином збирання, зберігання та переробка побутових і промислових відходів, стихійно виникають звалища, що забруднюють навколишнє середовище.

За умов збереження сучасного стану використання території (якщо Стратегію та План заходів не буде затверджено):

Біловодська ОТГ характеризується порівняно слабким розвитком промисловості, що позитивно впливає на якісний стан атмосферного повітря, підземних і поверхневих вод, земель, тому екологічне навантаження на навколишнє природне середовище оцінюється як незначне.

У перспективі вагомим чинником забруднення атмосферного повітря залишатиметься автомобільний транспорт. Рівень шумового забруднення і викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря ймовірно зростатиме у зв'язку із протяжністю транспортного потоку через центр населеного пункту і відсутністю облаштованих пішохідних переходів через магістральні вулиці.

У зв'язку із тим, що більша частина громади має ґрунтове покриття, ймовірне вторинне забруднення ґрунтів, рослин (зокрема сільськогосподарських культур). Враховуючи особливості живлення підземних вод головним чином через інфільтрацію атмосферних опадів – забруднення підземних вод, а також відсутність охоплення всього населеного пункту централізованою господарсько-побутовою каналізацією, дощовою каналізацією, особливу загрозу становить для тих вод, які використовуються для пиття. Важливу роль для запобігання проблемі забруднення водних об'єктів відіграють паркові зелені зони із деревною або трав'яною рослинністю, які виконують функцію бар'єру.

Вплив промислового виробництва на довкілля й здоров'я населення оцінюється як нейтральний або відсутній.

Відсутність належним чином встановлених прибережних захисних смуг вздовж відкритих водойм, або невідповідність їх фактичних розмірів нормативним, створюють загрозу міграції забруднювачів.

Розташування Біловодської ОТГ, кліматичні умови, водні об'єкти, унікальні природні об'єкти, різноманітність флори і фауни, наявність умов для відпочинку і оздоровлення, зокрема, Деркульського кінного заводу, який є одним з об'єктів туристичного спрямування, підвищує загрозу антропогенного тиску на територію і потребує благоустрою всієї території, а також прибережно-захисної смуги і відновлення берегової лінії.

4. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Територія Біловодської ОТГ розташована поза межами зон суттєвих екологічних впливів на навколишнє середовище і знаходиться у відносно сприятливих екологічних умовах.

Небезпечних природних і техногенних процесів, які на період проектного етапу могли б скласти небезпеку для населення на території ОТГ не виявлено.

Стан навколишнього середовища громади визначає її господарський профіль. Локальними джерелами впливів є сільськогосподарські та виробничі підприємства та автодорога, що проходить в межах населеного пункту смт.Біловодськ.

Актуальним є стан атмосферного повітря, водного басейну, в тому числі питних вод, земель та знешкодження відходів.

Атмосферне повітря

За метеорологічними умовами громада відноситься до територій з можливо підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря та несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

Головним забруднювачем повітряного басейну виступає транзитний автотранспорт.

Транзитний транспорт, який рухається по дорозі спричиняє шум, погіршує екологічний стан та навантажує магістральну мережу. За останні роки дана проблема навіть погіршилась, що визначається також технічним зносом рухомого складу техніки та сумнівною якістю пального. Серед забруднюючими речовин варто виділити окисли вуглецю, окисли азоту, легкі органічні сполуки, пил. Збільшення викидів забруднюючих речовин перш за все зумовлено збільшенням автотранспорту, погіршенням технічного стану автомобільного парку, незадовільною якістю палива, відставанням темпів розвитку вулично-шляхової мережі, труднощами щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний транспорт, транзит). Емпіричні рівні забруднення в межах зони впливу дороги – 100 метрів, становлять 0,2 ГДК і не перевищують нормативних величин.

Стратегія та План заходу з її виконання враховують проблему забруднення повітря. Система організації дорожнього руху та капітальні ремонти автомобільних доріг спрямовані на її вирішення. При цьому фактор забруднення

повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох складових.

Забруднення повітря також потенційно можливе і від об'єктів сільськогосподарського призначення. Стратегія та План заходів враховують джерела та зони їх впливу з точки зору екологічно спрямованої планувальної організації території.

Водні ресурси

Основним джерелом забруднення водних об'єктів на території Біловодської громади є поверхневий стік, який формується на території приватного сектору та виробничих об'єктів.

Забруднення поверхневих вод в першу чергу відбувається за рахунок обсягів скидів зливових вод, як організованих, так і по рельєфу місцевості. Все поверхнєве забруднення зливається у водотоки за рахунок незадовільного стану утримання територій прибережних захисних смуг, а також в прилеглих місцях будинків садибної забудови. Прибережні захисні смуги на значних проміжках не визначені в натурі і використовуються для влаштування помийниць, гноярок, вбиралень, які є джерелами забруднення.

В господарському комплексі смт. використовуються як поверхневі, так і підземні.

Відповідно до проектних рішень господарсько-питне водопостачання передбачається централізованим, що має забезпечити надійний санітарний контроль за якістю, а також за раціональним використанням питної води.

В населених пунктах громади відсутня централізована каналізація. Населення житлової забудови користується вигребами.

Проектним рішенням містобудівної документації передбачається ряд заходів, направлених на оздоровлення водойм, передбачається розвиток мережі централізованого водопостачання (з охопленням всього населення та налагодженням надійного контролю за якістю вод), водовідведення з охопленням житлової забудови та відведення на ОС закритого типу, розвиток дощової каналізації з системою очисних споруд у місцях випуску, формування прибережних захисних смуг водойм та смуг відведення меліоративних каналів.

На даний період в межах громади відсутня організована система рекреаційного використання поверхневих водойм. Стратегією та Планом заходів передбачається організація зон відпочинку, впорядкування, інженерне облаштування та загальне санітарне оздоровлення акваторій.

Необхідно відмітити, що сформована природна система водотоків виступає одним із головних факторів ландшафтно-естетичної оцінки території, що буде задіяна у планувально-архітектурній організації території методом формування прибережних захисних смуг відповідно ст. 88 Водного кодексу України.

Рослинність, ґрунти

Спеціальних робіт по геохімічній зйомці ґрунтів в Біловодській громаді не виконувалось.

Регулярного спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

Значний внесок у забруднення ґрунтового покриву припадає на зони (векторні) впливу діяльності автотранспорту, де фіксується перевищення ГДК по

вмісту важких металів. Зони забруднення придорожніх територій магістрально-вуличної мережі – 19– 45 метрів.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина.

На території громади відсутні об'єкти по переробці та утилізації відходів виробництва.

Тверді побутові відходи мешканці громади в основному утилізують на присадибних ділянках шляхом компостування та спалювання.

Отже, серйозною залишається проблема щодо санітарної очистки, яка потребує негайного вирішення у найближчі часи.

Для вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами в смт. Біловодськ необхідна розробка спеціалізованої схеми санітарного очищення з уточненням першочергових і перспективних заходів, поліпшення екологічного та санітарного стану території, скорочення об'ємів ТПВ, тощо. На території громади слід запроваджувати роздільне збирання відходів шляхом встановлення окремих контейнерів, зокрема, для скла, пластмаси, паперу, металевих банок, що сприятиме скороченню навантаження на існуюче звалище завдяки вилученню за призначенням вторинних матеріалів із подальшим їх переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах. Розміщення пункту приймання вторинної сировини на вільних незабудованих територіях потребує належного облаштування території для запобігання забруднення вод і ґрунтів.

Діючі кладовища також є потенційним джерелом забруднення ґрунтів. Санітарно-захисна зона від території кладовища до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м. При цьому мають виконуватись вимоги ДСанПіН 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України». Всі території поховань потребують благоустрою та інженерного захисту водоносних горизонтів і поверхневого стоку від забруднення токсичними речовинами.

Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також атмосферного повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

Зелені території громади представлені присадибними зеленими ділянками. В межах території відсутні джерела токсичних забруднень ґрунтів.

Тваринницькі підприємства доцільно облаштовувати інсинераторами, як екологічно безпечного способу утилізації загиблих тварин.

З метою покращення ситуації та оздоровлення території в цілому Стратегією та Планом заходів передбачається будівництво системи господарсько-побутової каналізації (для усіх жителів громади) з відведенням господарсько-побутових стоків на очисних спорудах цих вод.

Акустичний режим. Електромагнітний фон.

Основним джерелом шуму є вулична мережа з інтенсивним рухом автотранспорту. В межах громади відсутні паспортизовані джерела електромагнітного випромінювання.

По території проходять повітряні лінії електропередачі напругою 10 і 15 кВ, які регламентуються охоронними зонами 10 і 15 м відповідно.

Радіаційний стан

Відповідно до постанови КМ України №106 від 23.07.1991 р. смт. Біловодськ не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС. Дозиметричний паспорт населеного пункту не розроблявся, радіаційне обстеження населеного пункту не виконувалось. Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

За даними районної санітарно-епідеміологічної станції в межах громади не проводились обстеження щодо природної радіоактивності середовища та щільності забруднення ґрунтів. У межах громади техногенні джерела радіаційного забруднення відсутні. Природні виходи радону відсутні.

Відповідно обмеження щодо радіаційних показників середовища відсутні.

Виконання завдань Стратегії проаналізовано (табл. 4) щодо характеру їхнього впливу на стан навколишнього середовища у розрізі окремих складових і компонентів довкілля – людина і її здоров'я, біорізноманіття і природно-заповідний фонд, ґрунти; поверхневі та підземні води, клімат, культурна спадщина.

Оцінка представлена у трьох категоріях:

негативний вплив (-)

нейтрально (0)

позитивний (+)

Таблиця 4. Характер впливу виконання завдань Стратегії на стан навколишнього середовища

Завдання	Компоненти, що зазнають впливу					
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Ґрунти	Поверхневі та підземні води	Клімат і атмосферне повітря	Культурна спадщина
1	2	3	4	5	6	7
Створення ефективної системи підтримки бізнесу	+	+	+	+	+	0
Сприяння розвитку малого та середнього підприємництва, у тому числі несільського сподарського спрямування	0	0	0	0	0	0

я						
Сприяння розвитку переробної промисловості	-	0	0	-	-	0
Сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації	+	+	+	+	+	0
Розробка просторово-планувальної та містобудівної документації	+	+	+	+	0	0
Популяризація інвестиційних можливостей громади	+	+	+	+	+	+
Розробка бренду та маркетингової стратегії	0	0	0	0	0	+
Сприяння розвитку туристичної інфраструктури	+	0	0	0	0	+
Сприяння розвитку сільського зеленого туризму та мережі зелених садіб	+	+	+	+	0	+
Сприяння створенню та удосконаленню туристичних маршрутів	+	+	0	0	0	+
Популяризація історико-культурного надбання, у тому числі шляхом започаткування та підтримки проведення фестивалів і видовищних заходів	0	0	0	0	0	+

Формування ефективного врядування демократичних, прозорих та антикорупційних інструментів в системі управління громадою	0	0	0	0	0	0
Підтримка самоорганізації і громадської активності мешканців громади та соціальної згуртованості	+	+	0	+	0	+
Покращення інфраструктури водозабезпечення та водовідведення на території громади	+	+	+	+	0	0
Забезпечення благоустрою та комфортного простору в населених пунктах громади з урахуванням вимог інклюзії	+	0	0	+	+	0
Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами	+	+	+	+	+	0
Створення ефективної системи управління житловим фондом	0	0	0	0	0	0
Забезпечення енергоефективного управління громадою	+	0	0	0	+	+
Покращення стану навколишнього природного	+	+	+	+	+	+

середовища						
Покращення стану автомобільних доріг і тротуарів	+	+	+	+	+	0
Сприяння покращенню транспортного сполучення між населеними пунктами громади	+	0	0	0	0	0
Сприяння створенню центру безпеки громадян	+	+	+	0	+	0
Сприяння відновленню та облаштуванню захисних споруд цивільного захисту	+	0	0	0	0	0
Підвищення рівня громадської безпеки, у тому числі на підставі партнерства органів влади, громадськості, поліції, органів ДСНС	+	0	0	0	0	0
Зміцнення спроможності надання якісних послуг з охорони здоров'я закладами первинної ланки	+	0	0	0	0	0
Забезпечення надання якісної та своєчасної допомоги медичним закладом другого рівня	+	0	0	0	0	0
Створення спроможної мережі освітніх закладів та комфортного і доступного освітнього простору	+	0	0	0	0	0
Створення умов	+	0	0	0	0	0

навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами						
Покращення соціального обслуговування населення з урахуванням гендерно-орієнтованого підходу та протидія гендерно-зумовленому насильству	+	0	0	0	0	0
Покращення доступності до інфраструктури та послуг для людей з особливими потребами	+	0	0	0	0	0
Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, відпочинку та активного дозвілля мешканців громади	+	+	0	+	0	+
Розбудова сучасної спортивної інфраструктури, сприяння широкому залученню населення до занять спортом	+	0	0	0	0	0

5. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Небезпечних природних і техногенних процесів, які могли б становити небезпеку для населення на території Біловодської громади не виявлено.

6. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосується документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

З метою охорони й покращення стану навколишнього природного середовища громади у проєкті Стратегії рекомендовано виконати низку планувальних і технічних заходів. Запропонований комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоврядування.

В основу планування покладено функціональне зонування території, умови раціонального використання території, вимоги охорони навколишнього середовища.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (від 01.07.2015 №562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (схвалено Верховною Радою України 28 січня 2019 року).

У цьому законі СЕО виступає одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики, який дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 №659) затверджено Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації). Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (№ 214/95-ВР від 06.06.95) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне

водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. Водночас процедури надання таких дозволів залишилися незмінними.

Основне чинне екологічне законодавство та норми у сфері користування водними ресурсами:

- постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування»;
- постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується»;
- Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- наказ Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами»;
- постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів». Правове й інституційне регулювання та ключові екологічні вимоги у сфері охорони атмосферного повітря визначаються в Законі України «Про охорону атмосферного повітря» (2707-ХІІ від 16.10.92).

Основне чинне законодавство та норми у сфері захисту атмосферного повітря:

- постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря»;
- постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами»;
- постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок здійснення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря».

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України

«Про відходи» (№ 187/98-ВР від 05.03.1998) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються статтею 20 закону «Про відходи».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності.

Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» (№ 1560-ХІІ від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і

використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4).

У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Крім цього, в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (№ 2059-VIII від 23.05.2017).

7. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-,середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

На підставі оцінювання ймовірних впливів на компоненти довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори та рівні шумового, теплового, вібраційного забруднення та здоров'я населення) сукупний вплив від реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області є несуттєвим та екологічно допустимим. Оцінювання проводиться у даному випадку у часовій перспективі та у порівнянні з нульовою альтернативою. Використовується якісна характеристика у зв'язку з відсутністю у відкритому доступі достатніх масивів даних. Виконання Стратегії та реалізація її цілей та завдань, які на виконання екологічних цілей передбачають розвиток альтернативної енергетики, створення системи поводження з твердими побутовими відходами, раціональне використання водних ресурсів, зменшення забруднення навколишнього середовища стічними водами на довгостроковий період (7 років), буде мати незначний вплив на стан довкілля, який буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Реалізація Стратегії не буде мати негативний вплив на рівень забруднення довкілля та буде сприяти його зменшенню, що є важливим індикатором регіонального розвитку. Короткостроковий та середньостроковий періоди не розглядаються, оскільки термін реалізації Стратегії складає 7 років. У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки як зазначалося вище буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

Таблиця 5. Оцінка ймовірного впливу Стратегії на довкілля відповідно до контрольного переліку

№ з/п	Чи може реалізація Стратегії спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення стану
		так	ймовірно	ні	
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			•	
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?			•	+
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			•	+
4	Появу джерел неприємних запахів?			•	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
9	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			•	+
10	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	+
11	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
12	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			•	
13	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•	
14	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	
Відходи					
15	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			•	+
16	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			•	
17	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			•	
18	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					
19	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			•	
20	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	+

21	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
22	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			•	
23	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
24	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	+
25	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	+
26	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?		•		
27	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
28	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
29	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	+
30	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	+
Населення та інфраструктура					
31	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			•	+
32	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			•	
33	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків?		•		
34	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•	
35	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг					
36	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
37	Погіршення екологічного моніторингу?			•	

38	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
39	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
Інше					
40	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			•	
41	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
42	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•	+
43	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	+
44	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
45	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

8. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії розвитку передбачено такі заходи і зобов'язання:

- здійснення спеціального водокористування лише за наявності дозволу;
- контроль за якістю і кількістю скинутих зворотних вод і забруднюючих речовин у водні об'єкти, за умови наявності останніх.

- організація централізованої системи водопостачання на господарсько-питні та протипожежні потреби (без влаштування єдиного централізованого водозабору);

- організація централізованої мережі господарсько-побутової каналізації з відведенням стічних вод на очисні споруди господарсько-побутової каналізації;

- очищення технологічних стоків від промислових підприємств на локальних очисних спорудах, що розташовані на територіях підприємств;

- організація вздовж автодороги зелених насаджень спецпризначення;

- шумозахист для зниження шумового навантаження шляхом озеленення територій, що прилягають до автодороги;

- для зменшення негативного навантаження на ґрунтовий покрив та зниження забруднення проектом пропонується:

- розробити схему санітарної очистки;

- передбачити централізовану систему каналізування всієї забудови смт. Біловодськ шляхом будівництва централізованих та локальних систем з очисними спорудами малої каналізації невеликої продуктивності;
 - удосконалення та розвитку системи санітарного очищення:
 - забезпечення повного збору та своєчасного знезараження і знешкодження всіх видів відходів;
 - визначення спеціальних місць – майданчиків для організованого збору ТПВ;
 - впровадження системи роздільного збору, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства і інших заходів з метою зменшення об'ємів вивозу і захоронення відходів;
 - модернізація спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення.

9. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Сценарний підхід є ефективним інструментом стратегічного планування, оскільки дозволяє з єдиних позицій вирішувати завдання багатоваріантності розвитку екологічної ситуації.

Сценарій розвитку є описом послідовності подій від теперішнього до майбутнього стану екологічної ситуації регіону, що ґрунтується на припущеннях.

Необхідною умовою успішності планування, крім об'єктивного аналізу стану довкілля в регіоні, є найбільш вірогідні прогнози, побудовані на статистично зафіксованих тенденціях і кількісних показниках. Опрацьовується кілька варіантів сценаріїв розвитку: базовий, оптимістичний та песимістичний. Альтернативні базовому сценарію необхідні для подальшого перегляду, корекції (за потреби) цілей та завдань регіональної стратегії та стратегічного бачення.

Оптимістичний сценарій розвитку екологічної ситуації в області передбачає використання можливостей та сильних сторін за умови нейтралізації загроз та слабких сторін, визначених у SWOT-аналізі (Табл.6). А саме, покращення екологічного стану та здоров'я населення можливе при збільшенні сум та розширення джерел фінансування природоохоронних заходів, використання альтернативних джерел енергії, будівництві та модернізації об'єктів природоохоронної інфраструктури.

Песимістичний сценарій заснований на припущенні, що зовнішні та внутрішні загрози, слабкі сторони, визначені у SWOT-аналізі, здійснюють суттєвий вплив, послаблюючи дію сильних сторін та можливостей, що погіршує існуючу ситуацію в регіоні, незважаючи на заходи з реалізації завдань Стратегії. Основними загрозами та слабкими сторонами є порушення суб'єктами господарювання природоохоронного законодавства, складний екологічний стан

області, значна кількість накопичених відходів, зношеність обладнання та недосконалість технологій очистки стічних вод та інше.

Ситуативний сценарій передбачає збереження поточного стану довкілля, сильні сторони та можливості регіону зможуть зменшити їх вплив або нейтралізувати вплив загроз та ризиків.

Аналіз та оцінка соціально-економічної, демографічної, екологічної ситуації в регіоні з урахуванням проведення Операції об'єднаних сил на території області дає змогу припустити, що найбільш реальним розвитком подій на найближчі роки є сценарій ситуативний. Передбачається запобігання погіршенню та утримання темпів поступового покращення стану довкілля та здоров'я населення. Досягнення цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення Біловодської ОТГ в реальному вимірі має спиратися на використання сильних сторін громади, максимальне використання зовнішніх можливостей, врахування слабких сторін та мінімізації зовнішніх загроз.

Таблиця 6. SWOT-аналіз екологічної ситуації в Біловодській громаді

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Значні можливості партнерської взаємодії бізнесу та влади для покращення екологічного стану в області. ▪ Наявність об'єктів та територій природно-заповідного фонду. ▪ Наявність площ лісових насаджень. ▪ Фінансування завдань Стратегії з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища. ▪ Зниження рівня впливу на ґрунти та поверхневі водні об'єкти області за рахунок реконструкції існуючих очисних споруд та каналізаційних колекторів. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Забруднення повітряного басейну. ▪ Забруднення річок. ▪ Значна кількість накопичених побутових відходів. ▪ Відсутність стаціонарних постів екологічного контролю транспортних засобів. ▪ Низький рівень озеленення. ▪ Зношеність обладнання, старі та недосконалі технології очистки стічних вод. ▪ Відсутність системи роздільного збору та переробки твердих побутових відходів. ▪ Низький рівень інформованості населення області про стан навколишнього середовища. ▪ Відсутність належного громадського контролю за охороною довкілля
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Фінансування заходів Стратегії з державного, місцевих бюджетів, за рахунок інвестицій та міжнародної технічної допомоги. ▪ Підвищення якості елементів довкілля. ▪ Формування екологічної свідомості населення області та активності широкого кола громадськості щодо регіональної екологічної ситуації та місцевих проблем. ▪ Використання альтернативних джерел енергії 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Порушення вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання. ▪ Збільшення цін на природоохоронне устаткування та обладнання. ▪ Неприятливі погодні умови та природні явища. ▪ Високий рівень захворюваності, у т. ч. алергічні захворювання.

10. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Моніторинг наслідків виконання Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, що пропонується, враховує процедури, які вже встановлені в країні у рамках, зокрема, державної екологічної політики України та норм законодавства щодо спостереження, прогнозування, обліку й інформування в галузі навколишнього природного середовища, моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів.

З метою моніторингу стану довкілля, як для існуючих впливів на навколишнє природне середовище, так і у зв'язку впровадження планувальних рішень, доцільно здійснювати постійний моніторинг рівня забруднення компонентів природи за відповідними індикаторами (табл. 7).

Табл. 7. Екологічні індикатори для моніторингу виконання Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області

Індикатор	Визначення	Джерело даних
1	2	3
Середньодобовий вміст забруднюючих речовин у атмосферному повітрі	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел	Звіт державної гідрометеорологічної служби, річний звіт підрозділу з охорони навколишнього природного середовища.
Утворення відходів (кількість тон на рік, кількість кг на людину). Відходи, як вторинна сировина (тон в рік, % від загальної кількості утворених).	Обсяг зібраних твердих побутових відходів. Обсяг зібраних відходів як вторинної сировини (папір, скло, пластик і т.д.).	Звіти підприємств, що надають комунальні послуги. Річний звіт підрозділу з охорони навколишнього природного середовища.
Якість питної води.	Відповідність якості питної води санітарно-гігієнічним вимогам.	Звіти лабораторних досліджень.
Спорудження каналізації.	Протяжність каналізаційних мереж (км), пов'язаних зі станцією очищення стічних вод.	Звіти селищної ради.

Показник лісистості та озеленення території населеного пункту	Заліснення непридатних для ведення сільського господарства земель, створення лісових захисних насаджень вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг. Озеленення вулиць та парків.	Звіти селищної ради.
Встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг. Охоронних зон навколо об'єктів історичної спадщини	Протяжність встановлених водоохоронних зон та прибережних захисних смуг (км), протяжність винесених в натуру прибережних захисних смуг та водоохоронних зон (км).	Звіти селищної ради. Річний звіт підрозділу з охорони навколишнього природного середовища та культурно-історичної спадщини.
Санітарний стан ґрунтів	Відповідність санітарного стану ґрунтів санітарно-гігієнічним вимогам.	Звіти лабораторних досліджень

11. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Транскордонні наслідки реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області відсутні, оскільки її реалізація не матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, сусідніх держав.

12. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-11 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

Звіт про СЕО проєкту Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області складено з урахуванням вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затвердженими наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296.

Цілі та завдання Стратегії відповідають стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України від 28.02.2019 № 2697 «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року».

Реалізація цілей та завдань Стратегії та Плану заходів з великою мірою ймовірності не призведе до виникнення нових негативних впливів на довкілля, у т. ч. на здоров'я населення.

Начальник управління економічного
розвитку і торгівлі виконавчого комітету
Біловодської селищної ради

Олена ШИЛОБРИД